

ශ්‍රී ලංකාවේ 2003 ව්‍යසනය ගංවතුර ව්‍යසනය සහ පශ්චාත් ව්‍යසන ගංවතුර තත්ත්ව දැක්වීමකට කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය පැහැදිලි කරයි

කේ.පී. කීර්ති ප්‍රහාෂ, සහකාර කටීකාර්‍යාලය, දුර්ගත අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
 keerthiprabhash@yahoo.com
 තිලිණි ගයසිත් දයානන්ද, සහකාර කටීකාර්‍යාලය, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය,
 කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 thilnidayananda@yahoo.com

සාරාංශය

ගංවතුර ව්‍යසනය ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ ප්‍රබල ගැටළුවක් බවට පත් වෙමින්, පෙර නොවූ විභේදන පරිදි ජන ජීවිතය අඩාල කිරීමට සමත් වී ඇත. මෙවැනි තත්වයක් නිර්මාණය වීම සඳහා තුර්ගාලිය, පාරිසරික සහ දේශගුණික සාධකයන් මෙන්ම මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ද එක සේ වැදගත් සාධකයන් බවට පත් වී ඇත. මේ නිසා මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවේ අරමුණ ගංවතුර ව්‍යසනය කළමනාකරණය කළ හැකි ක්‍රමවේද පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමයි.

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ස්වභාවික ව්‍යසනයන් වශයෙන් ගංවතුර, නාය යැවීම, හියගා, සුළි සුළං හා සුනාම් තත්වයන් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම ස්වභාවික ව්‍යසන අතුරින් මිනිස් ජීවිත හා දේපල වලට හානි කරමින් වසරේ කිහිප වතාවක් විවිධ ප්‍රදේශ සඳහා තර්ජනාත්මකව බලපාන ස්වභාවික ව්‍යසනය වශයෙන් ගංවතුර හඳුන්වා දිය හැකිය. මෙය ජීවිත හා දේපල සඳහා පමණක් නොව දෛනික ජීවිතයේ සෑම අංශයක් කෙරෙහිම අහිතකර අන්දමින් බලපෑම් එල්ල කරනු ලබයි. ගංවතුර ව්‍යසනය මිනිසාගේ දෛනික ජීවිතය කෙරෙහි බලපාන්නේ කෙසේද? යන්න අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ ගැටළුව ලෙස දැක්විය හැකිය. මෙහිදී ගංවතුර තත්ත්වයට මුහුණ දෙන අවස්ථාවේදී සහ පශ්චාත් ව්‍යසනයේදී මිනිසුන් මුහුණ දෙන ගැටලු සහ අනියෝග පිළිබඳව අවධානය යොමු කළේය.

ගංවතුර ව්‍යසනය කළමනාකරණය කර ගැනීම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සහ ප්‍රදේශයේ ජන ජීවිතය කෙරෙහි සිදු කරන බලපෑම හඳුනා ගැනීම යන අරමුණු පෙරදැරි කරගෙන පර්යේෂණය සිදු කළේය. මෙම අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම උදෙසා පර්යේෂණ ක්‍රම ලෙස සිද්ධි අධ්‍යයන ක්‍රමය සහ තුලනාත්මක ක්‍රමය භාවිතා කළේය. දත්ත රැස් කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රම වශයෙන් නිරීක්ෂණය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය යොදාගත් අතර කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ සම්පත් පැතිකඩ 2003 හා ගංවතුර තත්ත්වයන් පිළිබඳ ඓතිහාසික වාර්තා ඇසුරෙන් ද්විතීක දත්ත අවබෝධය සපුරා ගත්තේය.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගංවතුර පිළිබඳ ඓතිහාසික වාර්තා තුලනාත්මක පරීක්ෂණවේදී 2003 මැයි 17 වන දින ඇති වූ ගංවතුර තත්ත්වය වැදගත් සන්ධිස්ථානයකි. විශාල වශයෙන් ජීවිත හා දේපල විනාශ වූ අතර පෙර නොවූ විභේදන පරිදි ස්වභාවික පරිසරය ද හානි සිදු කිරීමට තරම් මෙම ව්‍යසනය ප්‍රබල විය. මෙම ස්වභාවික ව්‍යසනය සිදු වී වසර 07 ක් පමණ ගත වූව ද සිදු වූ විනාශයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම යටා තත්ත්වයට පත් වී නොමැති අතර ව්‍යසනයේ තෘප්තවශේෂයන් ප්‍රදේශවාසීන්ගේ දෛනික ජන ජීවිතයට අයහපත් බලපෑම් එල්ල කරමින් තවමත් ජීවමානව පවතින බැවින් ඒවා පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම කාලීන අවබෝධයට දිරි දීමක් වනු ඇත.

පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය වශයෙන් සබරගමු පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තෝරා ගත්තේය. මෙම අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය තෝරා ගැනීමේදී කලවාන ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව ඉදි වූ නව සංවර්ධන ව්‍යාපෘති භෞතවෙන් නිතර ගංවතුර තර්ජනයන්ට ලක්වීමත්, ඒ විද්‍යා හා පනල කාර්යාංශය විසින් කලවාන ප්‍රදේශය අවධානම් සහිත කලාපයක් ලෙස හඳුනා ගැනීම වැනි භෞත වැදගත් විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුර තත්ත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික ව්‍යසනයන් අතුරින් එක් වතාවකදී දේපල හා ජීවිත රැස්ක මෙන්ම අවතැන් වන පවුල් සංඛ්‍යාව ඉහළ අගයක් ගත්තේ ගංවතුර තත්ත්වය තුළිනි. මෙම භෞත නිසා ගංවතුර පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් එම ව්‍යසනයන් කළමනාකරණයන් කර ගැනීම සඳහා සිදු කරන පර්යේෂණ සුලභ වේ. ඓතිහාසික වාර්තා පරීක්ෂණවේදී ප්‍රබල ගංවතුර තත්වයන් 1913, 1940, 1947, 1957, 1967, 1968, 1978, 1987, 1992, 2003 වසර වලදී වාර්තා වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව වටා විහිදී පවත්නා ප්‍රධාන ගංගා 103 න් ගංගා 17 ක් ගංවතුර තර්ජනයන් ඇති කරමින් වර්ග කිලෝමීටර 1600 ක භූමි ප්‍රදේශයක් පුරා ව්‍යාප්ත වේ. කැටු, කැලණි, ගිං, නිල්වලා සහ මහවැලි යන ගංගාවන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගංවතුර තත්ත්වයන් ඇති කරන ප්‍රධාන ගංගා වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගංවතුර තත්ත්වය ව්‍යසනයක් බවට පත්වීම සඳහා බලපාන හේතු රැසක් හඳුනා ගෙන ඇත. ඒ අනුව අවිධිමත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පහත් බිම් ගොඩ කිරීම, අඛණ්ඩ වූ සහ හිසි ලෙස නඩත්තු නොකරන ලද කාණු පද්ධති සහ ඇළ මාර්ග ප්‍රධාන හේතු සාධක ලෙස සනාථ කරගෙන ඇත. මෙයට අමතරව ගංවතුර තර්ජනය ඇතිවීම සඳහා බලපාන ප්‍රධාන දේශගුණික සාධකයක් ලෙස ඊශාන දිග හා නිරිත දිග මෝසම් වර්ෂාව හඳුනාගෙන ඇත. ඊශාන දිග මෝසම් වර්ෂාව වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ සිට පෙබරවාරි මාසය දක්වා ක්‍රියාත්මක වන අතර නැගෙනහිර උතුර සහ උතුරු මැද පළාත් මෙම කාලය තුළ ගංවතුර තර්ජනයට ලක්වේ. (හෙට්ටිආරච්චි, 2005, පිටුව 28, 29) නිරිත දිග මෝසම් වර්ෂාව මැයි මාසයේ සිට සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා මාස පහක කාල පරාසයක් පුරා ව්‍යාප්තව පවතින අතර එහි බලපෑමට බස්නාහිර, දකුණ, සබරගමුව සහ පළාත් ලක්වේ. මෙම කාල වකවානුව තුළ කැටි සහ කැළණි ගංගා දෙක හේතුවෙන් පහත් බිම් රැසක් ගංවතුර තර්ජනයට ලක්වන අතර මෙම තත්ත්වය තවදුරටත් වර්ධනය වීම සඳහා ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ඇති ස්වභාවික සම්පත් සහ තෙත් කලාපීය සාධක හේතු වේ.

කලුතා ගංවතුර ව්‍යසනය - 2003

ලෝක උරුමයක් වන සිංහරාජ රක්ෂිතය, උඩවලව ජාතික වනෝද්‍යානය, කිතුල්ගල, බෝපත් ඇල්ල, සමනලකන්ද, පුරාවිද්‍යාත්මක චට්නාකමකින් යුත් බටදොඹ ලෙන සහ රංචමඩම වැනි ස්ථාන ඇති ස්වභාව ජෛවජීවීය අතින් මෙන්ම සංචාරක පුරවරයක් ලෙස ප්‍රසිද්ධ සබරගමු පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය, ජාතික මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වැදගත්කමකින් යුක්තය. මෙම දිස්ත්‍රික්කය පහතරට නිවර්තන තෙත් කලාපයට අයත් වන බැවින් සහ නිරිත දිග මෝසම් වර්ෂා මුහුණතෙහි පිහිටා ඇති බැවින් වසර පුරා ඉහල වර්ෂාපතන අගයක් වාර්තා වේ. භූගෝලීය වශයෙන් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය අධික බඳවුම් සහිත මධ්‍යම කඳුකරයට අයත් ප්‍රදේශයක් බැවින් දිවයිනේ ප්‍රධාන ගංගා හතරක ජල පෝෂක ප්‍රදේශයක් බවට පත් වී ඇත.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 17 අතුරින් විශාලත්වයෙන් වැඩිම කොට්ඨාශය කලුතා වන අතර එය අගනුවර සිට කිලෝමීටර 125 දුරින් පිහිටා ඇත. මෙය භෞමිකයා 38585 පුරා ව්‍යාප්තව පවතී. උතුරු අක්ෂාංශ 6.22- 6.34 වන අතර නැගෙනහිර දේශාංශ 80.17-80.37 කින් ද නිරපේක්ෂ පිහිටීම සටහන් වේ. එහි සාපේක්ෂ පිහිටීම උතුරු මායිමෙන් අග්‍රගම හා නිව්තිගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයන්ගෙන් ද නැගෙනහිර මායිමෙන් කහවත්ත

ගොඩකවෙල හා කොලොන්න ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයන්ගෙන් ද බටහිර මායිමෙන් කැටිතර දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද සීමා වේ. කලුතා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පවුල් 11335 පිටත් වන අතර එහි ජනගහනය 50177 කි. කලුතා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ වැසියන්ගේ ප්‍රධාන ආර්ථිකය බවට පත් වී ඇත්තේ තේ වගාව වන අතර රබර් සහ වී ගොවිතැන එයට අමතරව ආර්ථිකය සවිමත් කිරීමට දායක වී ඇත. එමෙන්ම රැවන් පුරය ලෙස සැලකෙන රත්නපුරයට ආවේණික මැණික් පතල් කර්මාන්තය කලුතා ප්‍රදේශය තුළ ද සුලභව දක්නට ලැබේ. (සම්පත් පැතිකඩ, 2009, කලුතා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය) අවිධිමත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මිනිසුන්ගේ සැලසුම් සහගත නොවන වර්ගාවත් භූගෝලීය පිහිටීම සහ ප්‍රදේශයේ දේශගුණික තත්වයන් හේතුවෙන් ස්වභාවික ව්‍යසනයන් බහුල ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ගංවතුර පිළිබඳ ඓතිහාසික වාර්තාවන්ට අනුව 1947 න් පසු මිලිමීටර 340 ක ඉහල වර්ෂාපතනයක් 2003 වර්ෂයේදී වාර්තා විය. මෙවැනි ඉහල වර්ෂාපතනයක් නිසා ඇතිවන ගංවතුර පිළිබඳව හෝ ඉන් සිදුවන විනාශයන් පිළිබඳ අත්දැකීම් නොමැති වීම හේතුවෙන් 2003 වසරේදී කලුතා ප්‍රදේශවාසීන්ට පෙර නොවූ විරූ විනාශකාරී අත්දැකීම් රැසකට මුහුණ දීමට සිදුවිය.

ගංවතුර ව්‍යසනය නිසා සිදු වූ විවිධ හානි

ව්‍යසන ස්ථානය	මරණ සංඛ්‍යාව
01. හපුගොඩ, පැලවත්ත, ඉළුක්පොත	07
02. තැන්න ආසිරි වත්ත	04
03. පනාපොළ	04
04. කුඩව	02
05. ගම්පලවකඩ	01
06. වේවැල්කඳුර	01
07. ජාතුචංගොඩ	01

කලුතා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ පමණක් 2003 මැයි 17 වන දින සිදු වූ ව්‍යසනය හේතුවෙන් විවිධ හානි විස්සක් වාර්තා විය. මෙම විවිධ හානි භාග්‍ය සෑම්, ජලයට ගැසාගෙන යාම, නිවාස කඩාවැටීම් වැනි හේතු සාධක නිසා සිදු වී ඇත. ඉන් හපුගොඩ, පැලවත්ත, ඉළුක්පොත ප්‍රදේශයට අයත් කන්දක් භාග්‍ය සෑම හේතුවෙන් මරණ 07 ක් සහ නිවාස 10 ක් විනාශ වූ බව වාර්තා විය. මෙම භාග්‍ය සෑම ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය තුළ පළමු වරට සිදු වූ දුර්ලභ ගණයේ සිදුවීමකි. එකම කන්දේ එකම මොහොතක ප්‍රධන භාග්‍ය සෑම් දෙකක් සහ කුඩා භාග්‍ය සෑම් කිහිපයක් සිදු විය.

හපුගොඩ ග්‍රාම සේවා වසමට අයත් මෙම ස්ථානය මෙවැනි විනාශයක් සිදුවීමට ප්‍රදේශවාසීන්ගේ අවිධිමත් වචනා රටාවන් යම් බලපෑමක් සිදුකර ඇතැයි හා විද්‍යා හා පනල කාර්යාංශයේ නිගමනයයි. ඊට වගාව සඳහා තුළිස සකස් කිරීමේ අවිධිමත් බව සහ වගාවන් සඳහා භාවිත කරන රසායනික ද්‍රව්‍ය නිසා සිදුවන පාංශු විපර්යාසය මෙවැනි දුර්ලභ ගණයේ නාය යෑම් තත්ත්වයක් සඳහා භෞත සාධකයක් වී ඇත.

ගංවතුර ව්‍යසනය නිසා සිදුවූ නිව්‍ය හානි

හානියේ ස්වභාවය	නිව්‍ය ගණන
01. පූර්ණ වශයෙන් හානි වූ	390
02. අර්ධ වශයෙන් හානි වූ	952

ප්‍රදේශයේ සිදු වූ අධික වර්ෂාව භෞතවෙන් නිව්‍ය ගණනාවකට පූර්ණ හා අර්ධ වශයෙන් හානි රැසක් සිදු විය. බහුල වශයෙන් තිවෙස් හානි ගංවතුර භෞතවෙන් සිදු වූ අතර, ගස් කඩා වැටීම් සුළං භෞතවෙන් ද යම් ප්‍රමාණයකට නිව්‍ය විනාශ විය. මෙයට අමතරව නාය යෑම් නිසා නිව්‍ය ගණනාවකට පූර්ණ හා අර්ධ වශයෙන් හානි සිදු වූ අතර ඇතැම් නිව්‍ය නාය යෑමේ අවදානම් සහගත තත්ත්වයන්ට පත්ව ඇතැයි හා විද්‍යා හා පනල කාර්යාංශය නිර්දේශ කර ඇත.

අවධානම් කලාප ලෙස රජය විසින් නිවේදනය කළ ද ප්‍රදේශවාසීන් තම තිවෙස් අනුපාත අර්ථකෂිත ප්‍රදේශ කරා ගමන් කලේ නැත. රජය විසින් ගංවතුර ව්‍යසනය සම්බන්ධයෙන් සහනාධාර ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර පූර්ණ තිවෙස් හානි සඳහා රු. ලක්ෂයක් සහ අර්ධ හානි සම්බන්ධයෙන් රු. 25,000 සිට රු. 30,000 ක අතර මුදලක් ලබා දුන්නේය.

අවතැන් වූ පවුල්

අවතැන් කඳවුර	අවතැන් වූ සංඛ්‍යාව
01. පොතුපිටිය විද්‍යාලය	550
02. කොස්වත්ත	75
03. කුකුලේගම පුජා ශාලාව	14
04. කුකුලේගම පුනර්ජනනා මධ්‍යස්ථානය	08
05. පනාපොළ විද්‍යාලය	32
06. දෙල්ගොඩ විද්‍යාලය	08
07. ගඟලඟමුව විද්‍යාලය	20
08. දෙමළ ලැයිම්	20

සමස්තයක් ලෙස කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පවුල් 600 ක් පමණ අවතැන් වූ අතර ඔවුන් සහනාධාර මධ්‍යස්ථාන කිහිපයක රඳවනු ලැබීය. වැඩිම පිරිසක් පොතුපිටිය විද්‍යාලයේ තාවකාලිකව ගත් අතර එම ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව ගංවතුර නිසා හානි රැසක් සිදුවිය. එහි දී බරපතල හානි සිදු වූයේ ගමනාගමන අපහසුතා සහිත ප්‍රදේශයක් වීමත් ජල ගැලීමෙන් එම ප්‍රදේශය හුදෙකලා වීමත් නිසාය. මේ නිසා ගුවන් යානා මගින් සහනාධාර ලබාදීමට රජයට සිදු වූ අතර ඒ සඳහා ගුවන් හමුදා භාලකොට්ටර් භාවිත කළේය. කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ නාය යෑම හා ගංවතුර ව්‍යසනය භෞතවෙන් පාලම් හතක් විනාශයට පත් වූ අතර සාමාන්‍ය ජන ජීවිතය ද අර්බුද රැසකට තතු විය.

දැවුගලගම ග්‍රාම සේවා වසමට අයත් එළවැල්ල ප්‍රදේශයේ පාලම 2003 වැසි 17 වන දින ඇති වූ ගංවතුර භූමියෙන් විනාශ විය. පාලම විනාශ වීමත් සමඟ ගම දෙකකි වීම භූමියෙන් ගැමියන් අතර වූ සමීප සම්බන්ධතාවයන් ක්‍රමයෙන් දුරස් වන්නට විය. යම්තාක් දුරකට හෝ මෙම ගැටලු අස්වසා ගැනීම සඳහා ගැමියන් එකතු වී තම ශ්‍රමයෙන් ගොඩනගා ගත් වැල් පාලම ඉහත අභියෝග යම් තරමකට හෝ ජය ගැනීමට අස්වැසිල්ලක් විය.

නොයෙක් අභියෝග හා බාධක හමුවේ ගැමියන් විසින් සාදාගත් වැල් පාලම ගංවතුරෙන් සත් වසරක් ගෙවී ගියමුත් මේ දක්වා ගැමියන්ගේ දෛනික කටයුතු සමඟ බැඳී පවතී.

ප්‍රදේශයේ නිවාස කෘෂිකාර්මික අම් ප්‍රදේශ, පාරවල් යනාදී සියලු ස්ථානයන් වසාගත් මෙම ගංවතුර සමඟ ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්ත වූ වල් පැළෑටි කිහිපයක් වේ.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කලුවාන මහලේකම් කොට්ඨාශයේ හපුගොඩ ග්‍රාම නිලධාරී වසමට අයත් මෙම ස්භාගය අධික වර්ෂාපතනය නිසා 2003 වැසි 17 දින සවස 6:30ට පමණ අක්කර 12ක ප්‍රදේශයක් නාශ යාමට ලක් වූ අතර මෙහි ප්‍රධාන නාශ යාම් 02ක් හා කුඩා නාශ යාම් කිහිපයක් එකවර සිදුවී ඇත. ලංකාවේ මෙසේ මුල්වරට එකම ස්ථානයක නාශයාම් කිහිපයක් එක්වර සිදු වූ මුල්ම අවස්ථාව මෙය ලෙස වාර්තා වන අතර විදින 07ක් ද නිවාස 10ක්ද වැනසී ගියේය.

මෙහි දක්නට ලැබෙන වල් පැළෑටි විශේෂය කලුවාන ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබුණු වල් පැළෑටියක් නොවේ. නමුත් ගංවතුර බැසයාමත් සමඟ ව්‍යාප්ත වූ මෙම පැළෑටි විශේෂය වර්තමානයේ සෑම බෝගයකටම සහ අම්බන නිසර කිරීමේ ක්‍රියාවලියක නිරත වී ඇත.

සබරගමු පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය ස්වභාව සෞන්දර්ය සහිත සුන්දර පර්යන්තයකින් යුත් ප්‍රදේශයකි. එහි සුන්දරත්වය වර්ධනය කිරීමටත් පවත්වාගෙන යාමටත් ප්‍රබල අනුබලයක් ලබාදෙන්නේ ගංගා සහ ඇල දොල මාර්ගයෙනි.

2003 ගංවතුර ව්‍යසනයට පෙර මෙම ගංගා ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ සෞන්දර්යාලංකාරීය ආරක්ෂා විය. නමුත් ගංවතුර බැසයාමත් සමඟ මිනිසුන් විසින් සිදුකරන ලද අවිධිමත් වැල් ගොඩ දැමීම, පතල් කර්මාන්තයන් වැනි භූමි නිසා පාරිසරික සුන්දරත්වය විනාශ විය. එසේම ගං ඉවුරේ බාදනය භූමියෙන් ගංගා විශාල වීම පමණක් නොව ජනතාව දෛනික ජීවිතයේ ගංගා ආශ්‍රයෙන් කර්මාන්ත ඇතැම් කෘතියන්ගෙන් ඉවත් වන්නට විය.

කලවාන ප්‍රදේශයේ පහතාවගේ හේ ආර්ථිකය හා බැඳුණු විවිධ රටාවන්ට දේශගුණය යහපත් වුව ද ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්ත වූ ගංවතුර ව්‍යසනය අහිතකර ලෙස බලපාන ලදී.

මෙම ගංවතුර ව්‍යසනය හිසා වගා බිම් රැසක් විනාශ වූ අතර දින ගණනක් ප්ලය රැඳීම හේතුවෙන් හැටහන ඵලදාව ලබාගත නොහැකි තත්වයකට පත්විය.

2003 වසරේ ගංවතුර ව්‍යසනයෙන් ලත් අත්දැකීම් හිසා ප්‍රදේශවාසීන් වර්තමානය වන විට ව්‍යසන කළමනාකරණයකින් යුක්තව ගංවතුර තත්වයන්ට මුහුණ දෙන බව පර්යේෂණ තුළින් සනාථ විය. අධික වර්ෂාපතනයක් සහිත කාලයන්හිදී ගංවතුර තත්වයන්ට සාර්ථකව මුහුණ දීම සඳහා තම ජෛනික කටයුතු කළමනාකරණය කර ගැනීමට වත්මන් ප්‍රදේශවාසීන් සමත් වී ඇත.

කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ 2003 පශ්චාත් ගංවතුර ව්‍යසන අවධිය තුළ ආර්ථික සමාජීය හා පාරිසරික ගැටළු රැසක් හිඟ්මාණය වූ අතර වර්තමානය වන විට ද එම ගැටළු වල සෙවනැලි සක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රදේශයේ පාලම් සහ මාර්ග පද්ධතිය විනාශ වීමත් සමඟ ගමනාගමන දුෂ්කරතා හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ ඉඩම්වල තක්සේරු මිල පහත බැසීම් ලදී. මෙවැනි දුෂ්කරතා හිසා සමාජීය පහ විවිචනය අඩාල වූ අතර තව පදිංචි වීම් සහ ඉඩම් මිලදී ගැනීම සඳහා ගොමු වන ව්‍යවසායකයින් සංඛ්‍යාව අඩු විය. පාරිසරික වශයෙන් සිදු වූ සෞන්දර්යාලංකාරය විනාශවීම හේතුවෙන් සංචාරකයන් පැමිණීම ඉතා පහළ අගයක් ගත්තේය.

යෝජනා

ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පවතින බැවුම් සහිත තුවිෂමතාවය වෙනසකට ලක් නොකර හිවාස සැලසුම් කිරීම තුළින් යම්තාක් දුරකට පාරිසරික අර්බුද වළක්වා ගත හැකි බව පර්යේෂණයන්ගෙන් සනාථ විය. මේ සඳහා Step by House විකල්ප විසඳුමක් වශයෙන් යෝජනා වී ඇත. ප්ල පෝෂිත රක්ෂිතයක් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පවතින බැවින් පරිසර

සංරක්ෂණය පිළිබඳ ප්‍රදේශවාසීන් දැනුවත් කිරීම වැදගත් වේ. ඒ සඳහා ව්‍යසන කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (Disaster Management Center -DMC) මග පෙන්වීමෙන් පහතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හරහා රක්ෂිත වනාන්තර විනාශ කිරීමෙන් ලැබෙන අතිවූ ප්‍රවීච්ඡාක පිළිබඳව ප්‍රදේශවාසී පහතාවට අවබෝධයක් ලබා දීම වැදගත් වේ. එමෙන්ම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පාරිසරික හා තුගෝලීය සාධකයන්ට උචිත පරිදි ක්‍රමවත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් මෙවැනි ව්‍යසනයන් හේතුවෙන් සිදුවන විනාශයන් අවම කර ගත හැකි වේ. හිනි විරෝධී පහලු කර්මාන්තය, ගස් කැපීම සහ වැලි ගොඩ දැමීම වැනි පරිසරයට හානි සිදු කරන ක්‍රියාවන්ට එරෙහිව හිනිය ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

ජයසේකර කලවානේ, 2006, කුකුළු කෝරලයේ විත්ති, කර්තෘ, කලවාන.

පෙරේරා හර්ෂ, 2006, සිංහරාජ සංරක්ෂණය, කර්තෘ, මොරටුව

සම්පත් පැතිකඩ, 2003, කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය.

හෙට්ටිආරච්චි හිමලු, 2005, ලෝක හා ලංකා සිතියම් පොත, තවෝදය ප්‍රකාශන, බොරැලැස්ගමුව.

<http://www.adrc.asia/countryreport/LKA/2003/page.html>

<Http://www.preventionweb.net/>